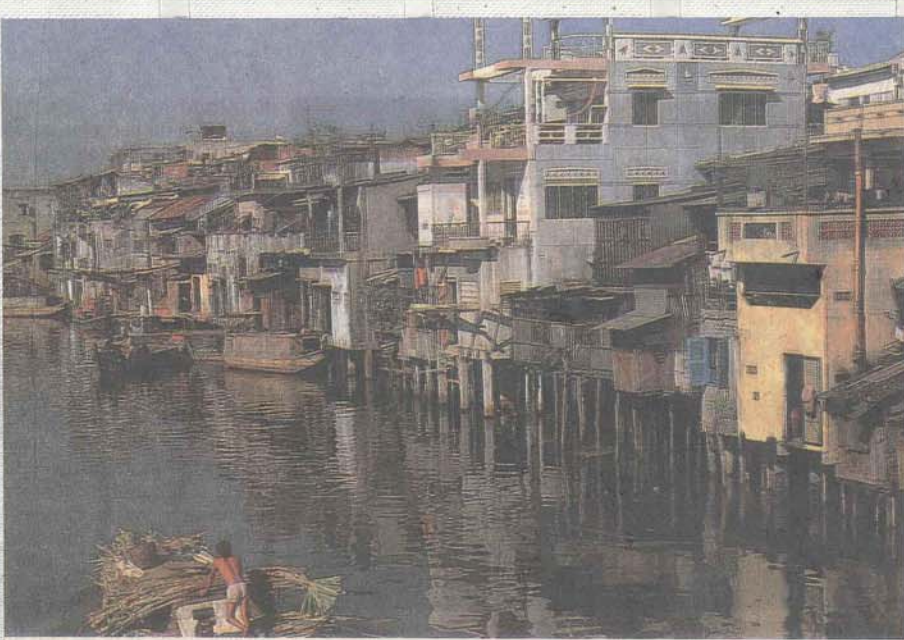

nhà từ phường 2 sâu vào
lạ trong những căn nhà ổ
uột và phường 12 quận 4 -
cách này ít lâu xảy ra trận
a hoạn khiến nhiều gia đình
ái làm cảnh màn trời chiếu
t, tôi trở về quận 8. Di hết
n đường Trần Văn Kiểu rồi
bến Bình Đông đã dài mà
y giờ lại phải vác "con ngựa
" qua cái cầu vừa cao, vừa
ó đi ở đầu lộ Nguyễn Chế
ghĩa... chắc sang bên kia
ng chẳng còn hơi sức nào
a.... Tôi ngồi bệt xuống gò
t ở gần cầu, chăm chú
ước mời người đàn ông vừa
i "chào hàng vác xe cho tôi
a cầu". Sau khi trao đổi câu
uận, tôi mới biết danh tánh
h ta là Tư Thêm - con người
ít nghiệp quanh năm, hay
i một cách khác "kinh niên
ít nghiệp".

- Chắc là ông bạn ở gần
y - Tôi hỏi anh Tư thất
hiệp.

Dáng người kham khổ,
lì trạc tứ tuần, cư ngụ ở địa
ương này đã khá lâu, anh
vào cái chòi gỗ cách đây
á xa dựng, lên ở bờ sông
ng mấy cột gỗ đen sì, hờn
lên cuối bãi tôi:

- Đây gia tài của mẹ để
cho con đây. Vậy mà cái
oi đó cũng nướng nấu được
y đời người... Má tui gầy
ng lên nó, mất đi để lại cho
i cái.

Gửi anh Tư một ít tiền
ng cà phê gọi là trà công
a "vác xe qua cầu Bình
y", tôi giả từ con người kinh
n thất nghiệp ấy cùng bến
h Đông nghèo nàn, những

căn nhà và chòi gỗ chênh vênh
ở bờ sông, con kinh với dòng
nước đen đục quanh năm ấy
để tới Xóm Dầm, phường 10,
quận 8 - nơi từng được bà con
lối xóm đặt cho cái tên "Địa
phần Đại nghèo". Quả vậy,
đạp xe qua chiếc cầu nếu
không để mắt trông, bánh xe
sẽ lọt xuống khe gỗ trên mặt
cầu, cầm vành oằn đi rất dễ
gây tai nạn. Tôi theo một lối
nhỏ để đi vào Xóm Dầm, có
đoạn hẻm không tì nào ngồi
trên xe được, tôi phải dắt mà
đắt cũng rất khó đi chuyển.
Tôi nghĩ: tại đây nếu gặp hỏa
hoạn thì xe chữa lửa làm sao
mà vào cứu kịp; trường hợp
không may đó nếu xảy ra bà
con ở chỗ này chắc chắn phải
chịu cảnh "nghèo lại càng
nghèo". Tôi đi suốt một vòng
Xóm Dầm, người Việt ở
chung với một số ít người
Hoa, đông đúc chen chúc
nhau trong những căn "nhà
không ra nhà" hoặc nói thê
thảm hơn "lều không ra lều".
Một điều mà tôi cũng đã đoán
được từ trước là ở đây vắng
hắn đi không khí Tết. Tại
quận 5 - nơi tôi vừa đi qua
rôm rả về xuân bao nhiêu thì
nơi này trái ngược lại. Tôi
dùng trước một hộ đúng ra
chỉ chứa được một hai người,
vậy mà lúc nhúc hàng chục
mạng. Nhìn vào nơi cư trú ở
đây, quả tôi phục lẫn những
ông bư tã đưa thư... nhà
đang số 486/3/9, trở về
202/6/12, hẻm này chẳng chịt
với hẻm kia và cách vài căn lại
không có số. Cuối cùng tôi
được biết những số nhà đó do
chủ hộ "tự biên tự diễn" hoặc

NĂM CÙNG THÁNG TẬN

TẾT CỦA NHỮNG NGƯỜI CẦN ĐƯỢC "XÓA ĐÓI GIẢM NGHÈO"

Ghi chép QUỐC MỸ

mấy người qua đường giỡn
chơi lấy phần hay gạch non
viết vào. Tôi hỏi một ông đang
cầm vài tấm vé số mời mua ở
đầu hẻm 84 đường Dã Tượng:
- Nhà bác chắc cũng gần
đây?

Ông ta gật đầu, trò tay
vào phía bên:

- Xóm Dầm.

Tôi mua cho ông một
hai vé số để dễ bắt chuyện:

- Nhà cửa như thế này
làm sao mà kiếm cho được hả
Bác Hai, và thư từ để gì nhận
được?

- Ở đây chúng tôi quen
nhau hễ ai hỏi thăm thì người
này chỉ người kia khỏi cần số
nhà, còn thư từ như tôi có lẽ
suốt đời chẳng bao giờ viết
cho người nào mà cũng chẳng
người nào viết cho mình... Cha
mù chữ, con chữ mù, hỏi ai

viết, ai coi?

- Bác Hai đã tính chuyện
Tết nhứt sắp tới chưa?

- Tết à? Tết của người
có tiền, có bạc chớ đã từ lâu
rồi chúng tôi làm gì có Tết với
nhứt.

Giã từ bác Hai về số, tôi
đi sâu thăm vào Xóm Dầm.
Gặp chị bán hàng rong ngồi
bên cạnh "Tứ Phước Tỉnh
Xá", một ngôi chùa nhỏ do
người Hoa chủ trì. Tôi kéo
chiếc ghế chiều cao chưa tới
một tấc để ăn tờ canh bún,
rau muống chiếm đa số nên
có thể nói giá rẻ nhất Thành
phố này. Nhưng tôi không thể
nào đưa được gấp bún vào
miệng khi nhìn thấy ít nhất có
một tiểu đội ruồi nhặng bu
quanh và xô nước rửa chén
dầu đen ngòm chẳng khác nào
chậu nước thứ ruột xe của
mấy ông ngồi ở vệ đường. Tôi
trả tiền chị và lấy cốc bụng đau
bất từ nên không ăn được. Tôi
hỏi chị cách sinh hoạt tại đây
thì chị cho biết:

- Tôi cũng ở địa phương
này nên hiểu rõ ba điều, bốn
chuyện... Xóm Dầm dù mọi
thứ người ông ơi... Số lớn thất
nghiệp, còn lại hầu hết là "gặp
gì mần đó"... Chị bảo: "Nghèo
dễ sinh ra tệ nạn, bài bạc,
chôm chia... nhất là vào những
ngày giáp Tết này...". Tôi
muốn biết việc sử dụng nước
nôi, đèn đuốc và vấn đề vệ
sinh ở đây, nhất là trong ngày
đầu năm mới thì chị hàng
rong chép miệng:

- Nửa tháng, một tháng
tắm giặt một lần, không diện
dốt đen dầu, đi cầu xuống
sông... Tết nhứt mà không ăn
tết... đã chết ai đâu... ông ơi.

Trên đường về, tôi ghé
vào văn phòng Ban quản lý
Cộng trình xây dựng khu nhà
Xóm Dầm ở đường Dã
Tượng, được biết nơi này đang
thực hiện việc thiết kế nhà cửa
cho nhân dân trả góp. Dương
nhiên đây là nỗi mừng của bà
con Xóm Dầm, ước mong
chương trình này được nhân
rộng ra ở những nơi có "nhà ổ
chuột".

Năm cùng tháng tận, vì
trang báo có hạn, tôi chỉ đi tìm
gặp một số nơi tiêu biểu cho
"cái đại nghèo" và muốn đánh
thức những ai sắp sửa "quảng
tiền qua cửa sổ" một cách
uổng phí vào những ngày Tết
này.... Cà bạc triệu ném vào
một bữa ăn và mua tiếng cười
... Nền chẳng??? ♣